

”La meg fortelle deg en historie,”

sier jeg og smiler mot mannen som sitter bak skrivebordet. Det er en ung mann. Lys i håret, rød i kinnene og litt trinn i kroppen. Det lyse håret har allerede dype viker, noe som forteller meg at han vil bli en av disse unge mennene med lite hår.

”La meg fortelle deg en historie,” gjentar jeg og han setter seg bedre til rette. De lyseblå øynene funkler bak de moderne brillene og jeg tar meg i å lure på om det er ordentlige briller han bærer eller om det er briller med vanlig glass – den slags nymotens fenomen som enkelte i sin forfengelighet kjøper. Jeg slipper tanken og lar den vandre videre, som en fugl som letter og forsvinner – mannen har sikkert brillene fordi han ser dårlig.

Ikke at det betyr noe, ikke nå. Pennen hans skraper over papiret og en pekefinger klemmer brillene på plass mot neseryggen. Mannen er journalist og er selvsagt spent på min beretning.

Jeg hadde tatt kontakt samme ettermiddag – rett og slett ringt ham og fortalt at jeg hadde en historie å fortelle ham. En historie om ufattelig ondskap. Jeg brukte faktisk de ordene. Ufattelig ondskap. For å vekke hans interesse måtte jeg fortelle ham at det dreide seg om et nylig begått drap i lokalsamfunnet. Mange kunne ringe ham å fortelle historier, fortalte han meg. Fortelle om kommunens mangel på brøyting av de snøtildekkede veiene eller at naboen helt sikkert tjente svarte penger. Noen mente at det også var på grensen til ufattelig ondskap. Stemmen hans hadde hatt en tone av arroganse da han sa det, men jeg kunne høre at nysgjerrigheten var vekket.

”Blomberg?” spurte han åndeløst gjennom telefonen.

Jeg kunne høre glad barnelatter i bakgrunnen. Jeg hadde ringt ham hjemme. Ja, sa jeg. Blomberg. Ikke så veldig fantasirikt av meg egentlig. Mordet på apotekertekniker Blomberg var det eneste mordet som var begått i den unge journalistens hjemby på flere år. Apotekerteknikeren var blitt funnet ihjelstukket med kniv på en sti som gikk gjennom en skog like bak apoteket. Antagelig et ran som slo feil var politiets teori. Jeg visste selvsagt bedre og tenkte at jeg kanskje skulle fortelle den historien til den unge mannen. Likevel fikk jeg ham ikke ordentlig interessert før jeg fortalte ham at jeg skulle fortelle ham om et mord - jeg rettet det til flere mord – som ennå ikke var begått. Etter at jeg sa det holdt jeg telefonrøret stille mot øret og så meg rundt. Over meg var himmelen blygrå. En flokk Canandagjess kjørte plog sydover. Noen snøflak svedde tunge og mette på fuktighet ned mot bakken hvor de la seg til ro blant brune gresstrå som var blitt overrasket av høstens første frostnatt forleden natt og deretter hadde mistet sine grønne liv umiddelbart. Jeg snuste inn lukten av fuktig høstvær og tenkte at det var et typisk søndagsvær. En grå, stille dag, der tiden beveget seg sakte og lydene virket som om de var pakket inn i bomull. Fuktig bomull.

”Ja,” sa han inn i øret mitt. ”Klart jeg vil høre din historie. Jeg må bare ...” Han nølte og for mitt indre blikk så jeg hvordan han så seg rundt i det sikkert koselige hjemmet sitt, så på den pene konen sin og de søte barna, mens han tenkte på hvordan han skulle kunne ta i mot en fremmedkar som skulle fortelle ham historier om mord og drap.

”Min kone og barna skal ut en tur. På skøytebanen,” fortsatte han videre, men stoppet opp da han ble klar over at han tenkte høyt. Den fremmede i telefonen hadde knapt noen interesse av å vite hva kvinnen og barna skulle. Tvert i mot tenkte jeg, men

hørte på nølingen hans at han ikke likte å ha fortalt en fremmed om sin familie. Det var som om han hadde utlevert noe om sitt privatliv.

Vi avtalte å møtes hjemme hos ham om to timer.

”Før jeg forteller om Blomberg vil jeg fortelle deg om hvor fantastisk det var å se to unge gutter dø i en utforkjøring,” sier jeg etter å ha blitt servert kaffe i et hvitt krus inne på den unge mannens kontor. Kontor er vel en litt ambisiøst beskrivelse av det trange værelset. Et pultkammer kalte man det i gamle dager. Et sted der husets herre trakk seg tilbake og skrev brev med fjærpennen dyppet i blekk, leste vågale magasiner og holdt nøye oversikt over husholdets regnskap som sirlig ble ført inn i sorte bøker. Nå til dags var slike pultkammer okkupert av en PC og svært lite annet. Ikke engang bøker, selv om den unge mannens pultkammer skiller seg ut i så måte. Her er det flere hyller med bøker. Jeg lener meg fremover i stolen, griper kaffekoppen og over kanten på det dampende kruset myser jeg på bokryggene. Axel Sandemose, thrillere, Agatha Christie og noen leksikon. Du verden, tenker jeg. Den unge mannen leser jo. Et sjeldent trekk hos unge menn i dag. Kanskje det er journalisten i ham. Kildesøk og den slags tenker jeg videre. Pennen hans skraper utålmodig på papiret han har lagt foran seg. Krusedullene på det hvite arket vokser i omfang og en utålmodig klikking med pennen høres tydelig. Penn og papir, tenker jeg. Enda et forsonende trekk. Da jeg nevner de to guttene stopper kneppingen, pennen blir hengende stille over arket som om den leter etter et sted å sette sine første blå fotspor.

”Voldaungdommene?” sier han med skarp stemme. Det var som om han på samme tid ville irettesette meg for å snakke om noe annet enn Blomberg, samtidig som journalisten i ham har våknet.

”Ja, det var vakkert,” sier jeg og tenker tilbake på de to unge guttenes siste sekunder. Jeg satt i baksetet og snakket med den ene, en tynn, hengslete kar, midtveis mellom gutt og ung mann. Han var akkurat ung nok til ennå å være gutt, men samtidig full av alle hormonene som gjør at unge menn oppfører seg merkelig i en periode av livet. Umoden, men likevel moden nok til å varsle sjåføren om at han ikke ville kjøre så fort. I vertfall ikke på det glatte føret. Men jeg overbeviste ham om at han gjorde det riktige da han like før svingen grep fatt i rattet og dro det i motsatt retning av hva sjåføren, en to år eldre kar som het Anders ville at det skulle gå. I et endeløst sekund kunne jeg se Anders blikk stirre redselsagent på kameraten, mens bilen skjente frem og tilbake før den skar ut av veibanen, gjennom gjerdet, over grøften og utfør stupet. Jeg hadde bøyd meg frem slik at jeg nesten kom helt inntil guttene og i sekundet før vi traff bunnen av kløften fikk jeg belønningen jeg hadde ventet på. Lukten av ren og skjær frykt. Ahhh, det var deilig. Tankene på opplevelsen får meg til å trekke pusten dypt, lene meg tilbake i stolen og se på journalisten. Ikke noe av dette kan jeg fortelle ham selvsagt. Ikke ennå. Men det jeg forteller er nok til at svettedråpene blir synlige på pannen hans.

”Så du... var der?” spør han forsiktig, som om han er redd for svaret. Ennå har ikke pennen begynt å skrive. Jeg overhører ham. I stedet forteller jeg ham om Blomberg. Om hvordan apotekertekniker Blomberg hadde gått på stien og ble møtt av meg og Andersen – en av byens etablerte forretningsmenn. Vi stoppet opp og snakket med hverandre slik høflige mennesker gjør. En hyggelig passiar, kalles det. Helt til jeg hvisket Andersen i øret at det ville ha vært deilig å ta frem tollekniven i sølv som han hadde fått av sine barnebarn i sektiårgave – og som han alltid bar i beltet – og stikke den dypt inn i apotekerteknikerens

mage. Ikke for dypt selvsagt for noe av det morsomme, skulle man først gjøre seg umaken, var jo å se hvordan Blomberg vred seg på kniven.

Etter denne historien forandrer den unge mannens oppførsel seg. Han blir synlig urolig. Ubevisst kaster han et blick mot døren, som om han leter etter en fluktrute.

”Men ... det du forteller, ” sier han og igjen begynner kneppingen med pennen. Denne gangen i nervøsitet. ”Betyr det at du var der? Som vitne mener jeg?”

Jeg nikker og svarer både ja og nei. Det er jo vanskelig å forklare. I stedet forteller jeg et par andre historier der jeg har hatt gleden av å være tilstede. På slutten av samtalen blir den unge mannen mer og mer stille. Jeg kan formelig se hvordan hjernen hans jobber for å absorbere det jeg forteller og hva det innebærer. Til slutt ser jeg at han kommer til samme konklusjon som de alle gjør. Men først stiller han meg spørsmålet som alltid blir stilt i en slik stund.

Mordet som skal skje, når ... og hvem er det ? Han tenker mens han snakker og jeg smiler vennlig til ham. På en måte føler jeg en slags godhet for den unge mannen, hans vakre kone, søte barn, hans pultkammer med bøker og, ikke å forglemme, hans penn og papir.

Skal du drepe meg er det naturlige spørsmålet han stiller etter at jeg hadde tatt en ny slurk av den ikke fullt så varme kaffen lenger.

”Nei, kjære deg. Hvordan kan du tro noe slikt, ” sier jeg forbauset og ikke så rent lite forurettet. Nedenunder slår det i en dør og barnestemmer fyller entreen. Journalisten hører stemmene og ser bort mot døren før han igjen ser på meg. Svetten på pannen blir gnidd av med baksiden av hånden. Sakte går deler av sannheten opp for ham.

”Ikke si ... ikke si at du er her for å øve vold mot min kone og mine barn” Hans evne til å formulere seg overrasker meg. Øve vold. Det var et uttrykk jeg ikke hadde hørt på lenge. Som regel nøyde folk seg med de mer banale beskrivelsene av det å drepe. Banke opp, slå i hjel, klubbe ned, slakte osv. Øve vold lød så... jeg nølte. Så pent? Jeg må huske på uttrykket. Det ville alltid by seg en passende anledning der noe slikt kunne sies.

Jeg bøyer meg frem, setter fra meg den nesten tomme koppen med kaffe og sier mildt. ”Nei, for all del unge mann. Jeg skal ikke drepe din kone eller dine barn.” Jeg lar det bli en pause og jeg innrømmer det; pausen legger jeg inn i ren og skjær glede. Slike øyeblikk er sjeldne, selv for meg.

”Det skal du gjøre. Du skal drepe din kone og dine barn” Jeg hvisker nå. ”Ondskapen ser du, er inne i oss alle ...”

Så begynner jeg å fortelle ham en historie.

Da jeg så avisene dagen etter kunne jeg ikke unngå å legge merke til hovedoppslaget. Familietragedie sto det. Ung familiefar dreper kone og barn. Intet motiv sto det en annen plass. En talsmann for politiet uttalte at det hele var uforståelig.

Det siste var jeg ikke enig i. Folk var i stand til å gjøre mye rart når ondskapen kom på besøk. Men nok om det. Siden jeg nå engang er her og har din oppmerksomhet; la meg fortelle deg en historie ...